

Foto: Tøjhusmuseet

12 På cykeltur

Københavns Befæstning • Lyngby-Klampenborg

KØBENHAVNS AMT

I forbindelse med udbygningen af Københavns Befæstning blev der i 1886-88 opført en række oversvømmelsesanlæg, som skulle beskytte København mod angreb fra nord. Hvis fjenden kom, ville man lukke 11 millioner m³ vand fra Furesøen ud i en gravet kanal - fæstningskanalen - til Lyngby Sø og videre til Ermelunden. Herfra kunne man via et system af dæmninger og sluser skabe kontrollerede oversvømmelser - en Nordre Oversvømmelse af de lave "Lyngby Enge" mellem Ermelunden og Klampenborg, og en Søndre Oversvømmelse af de naturlige lavninger ned mod Utterslev mose.

A To lodrette furer i cementen på jernbanebroen ved **afløbet fra Lyngby Sø til Mølleåen** afslører placeringen af en sluse, der kunne lukkes, hvis man ønskede at dirigere vandet over i fæstningskanalen og videre til oversvømmelsesanlæggene.

B **Fæstningskanalen** gik i en bue nord om kirkegården og Lyngby Storcenter. Kanalen delte byen i to dele, og var kun forbundet med fire vejbroer. I tilfælde af krig skulle bygningerne nord for kanalen sprænges i luften, så de ikke kunne yde dækning for fjenden.

C Fra Lyngby til **Ermelundsbakken** blev fæstningskanalen

ført gennem de lave arealer i Lyngby- og Thordals mose. Øst for moserne gravede man gennem Ermelundsbakken. Stien følger fæstningskanalen, der var vandførende indtil 1928, men senere blev fyldt op.

D Hvor Ermelundsvej med en bro føres over dalen, var der et **stemmeværk**, som adskilte fæstningskanalen fra oversvømmelsesanlægget. I krigstid kunne der lukkes op for vandet, så det fossede ud i bassinet øst for vejen.

E **Dæmning VI** lå hvor Soløsevej krydser stien. Trappen syd for vejen fører ned til bassinet ved Jægersborg og Søndre Oversvømmelse.

F **Dæmning I.** Stien fører over den første af dæmningerne i den Nordre Oversvømmelse. Vandet fra bassinet vest for dæmningen kunne løbe rundt om den lille bakke nord for stien til et stemmeværk. Herfra kunne det fosse ned i bassinet øst for dæmningen.

G Klampenborgvej ligger oven på **Dæmning II**. Fra vejen kan man se en betonkonstruktion på dæmningsens østside. Det er en "styrteseng", som skulle bremse hastigheden af det fossende vand, der løb over dæmningen og dermed forhindre dæmningen i at blive undermineret.

H **Batterierne i Ordrupkrat** skulle forhindre fjenden i at komme ud på dæmning I og II, og på to dæmninger, der lå ved galopbanen.

I **Christiansholms Batteri.** Fra Hvidørevej ses bagsiden af det trekantede fort, der skulle beskytte anlæggets fire østligste dæmninger. Der er senere bygget villaer oven på fortet.

J **Dæmning V** bliver i dag benyttet som perron på Klampenborg Station. Det kan dog være svært at se terrænforskellen mellem dæmningen og bassinerne.

K Hvis man cykler tilbage til Lyngby, kan man lægge turen forbi det spændende **Fortunfort**.

Du kan læse mere i pjecen Københavns nyere Befæstning udgivet af Københavns Amt.

Et bidrag til Sundhedsstyrelsens kampagne "Rør dig 30 minutter om dagen".

Folderen er udarbejdet af Københavns Amt, 2003. Yderligere eksemplarer kan rekvireres på tlf.: 4322 2222 eller e-mail: tekniskforvaltning@kbhamt.dk
Websted: www.kbhamt.dk

Grafisk produktion: Hafnia Tryk

Turen er knap 10 km lang. Der kan være steder med blød bund. Ruten har ikke en særskilt afmærkning men følger eksisterende veje og cykelstier.

- 1 Gå ned gennem stationens gangtunnel. Kør ad cykelstien langs jernbanen til Gammel Bagsværdvej, Rønne Allé og frijs Mortonsvej rundt om Teknisk Skole. Ved skolens P-plads går der en trappe ned til broen over fæstningskanalen.
- 2 Gå ned ad trappen lige før Kongskilde Kro. Østre Ordrupkrat Batteri ligger på væddeløbsbanens område - mellem staldene og den gamle tribune. Følg vejen bag om staldene. Vis hensyn over for heste og ryttere. Ingen adgang på løbsdage.

- Forslag til rute tilbage til Lyngby
- A Udvalgte seværdigheder
- S-togsstation

